

jihomoravský kraj

DOTAČNÍ TITUL OBECNÍ KNIHOVNY V LETECH 2016-2024

19.11.2024

**Moravská zemská knihovna v Brně
Oddělení vzdělávání a krajské metodiky**

Webinář pro zřizovatele knihoven a pro knihovníky

Dobrá zpráva pro knihovny v Jihomoravském kraji

- V lednu 2016 schválila Rada Jihomoravského kraje **nový dotační titul Obecní knihovny** (v rámci dotačního Programu Podpora rozvoje venkova Jihomoravského kraje) s cílem modernizace interiérů a technického vybavení veřejných knihoven v obcích do 3 000 obyvatel, na který Jihomoravský kraj vyčlenil ze svého rozpočtu **5 milionů korun**.
- Zájem knihoven o vyhlášený dotační titul a jeho naléhavost potvrdilo **154 podaných žádostí**, z nichž Rada Jihomoravského kraje podpořila **142 žádostí ve výši 5,047 mil. Kč**.
- Obce v Jihomoravském kraji tak po několika letech dostaly příležitost modernizovat svoje knihovny, které jsou zejména v menších sídlech často **jediným kulturním zařízením** působícím současně jako stmelující činitel společenského a komunitního života.
- Na jeden projekt bylo možné žádat finanční podporu ve výši 25 až 50 tisíc korun s tím, že jednou z hlavních podmínek byla minimálně **50% spoluúčast**.

INSPIRACE PRO OSTATNÍ KRAJE

Za dobu svého trvání se dotační titul Obecní knihovny stal jedním z **NEJINSPIRATIVNĚJŠÍCH** dotačních výzev pro knihovny napříč celou Českou republikou.

Podpora obecních knihoven se rozšířila **do dalších krajů:**

Královéhradecký kraj

Dotační oblast **Modernizace prostorového a technického vybavení knihoven**

Lhůta pro podání žádosti: od 14.10.2024 8:00 do 14.11.2024 14:00

Objem finančních prostředků: 2 000 000 Kč

Minimální dotace: 30 000 Kč, Maximální dotace: 200 000 Kč

Maximální podíl požadované dotace: 70 %

Koncepce rozvoje knihoven v České republice na léta 2021 až 2027 do roku 2030

Veřejnost stále vnímá knihovny především jako půjčovny knih..

Stoupají požadavky uživatelů na vnitřní prostory knihoven a jejich vybavení..

Pro plnění role knihovny jako vzdělávacího, kulturního a komunitního centra jsou důležité její prostory...

Třetina veřejných knihoven nemá pro vzdělávací aktivity dostatek prostor, chybí jim také prostory pro výtvarné a tvůrčí dílny..

Knihovny v současnosti nejsou vnímány ani využívány jako nástroje rozvoje občanské společnosti. Knihovny zatím nedostatečně vysvětlují svou úlohu v měnící se společnosti..

Prostory knihoven jako klíčový předpoklad poskytování služeb

Slabé stránky knihoven:

Nedostatečné prostory pro komunitní a vzdělávací aktivity, nedostatečné vybavení knihoven potřebnými technologiemi, jejich pomalá obnova

Strategické cíle:

pro knihovny působící v obcích budovat multifunkční prostory s potřebným vybavením, které slouží veřejnosti ke kreativnímu trávení volného času

<https://ipk.nkp.cz/docs/koncepce-rozvoje-knihoven-2021-2027>

Standard pro dobrou knihovnu

Metodický pokyn Ministerstva kultury k vymezení standardu veřejných knihovnických a informačních služeb poskytovaných knihovnami zřizovanými a/nebo provozovanými obcemi a kraji na území České republiky

https://ipk.nkp.cz/legislativa/01_LegPod/knihovni-zakon-257-2001-sb.-a-navazne-provadeci-prepisy/metodicky-pokyn-ministerstva-kultury-k-vymezeni-standardu-verejnych-knihovnickych-a-informacnich-sluzeb-poskytovanych-knihovnami-zrizovanymi-a-nebo-provozovanymi-obcemi-a-kraji-na-uzemi-ceske-republiky

5. přepracované vydání

Vydala Národní knihovna ČR s podporou Ministerstva kultury ČR.

Předmět standardu knihovnických služeb - prostory knihovny pro uživatele

Indikátor: **Knihovna má k dispozici nejméně 60 m² na 1 000 obyvatel obce nebo spádové oblasti.** V obcích do 1 000 obyvatel se tento indikátor použije v přiměřeném rozsahu tak, aby byly zajištěny všechny funkce knihovny.

- Plocha určená uživatelům zahrnuje celkovou užitnou plochu knihovny vyhrazenou návštěvníkům (v hlavní budově a pobočkách), např. **volný výběr, studovny, čítárny včetně letních čítáren, přednáškové (divadelní/filmové) sály pro pořádání kulturních, vzdělávacích a komunitních aktivit, prostory pro práci s dětmi a mládeží, tvůrčí dílny apod.**
- Do plochy určené uživatelům **se nezahrnují uzavřená skladiště, schodiště, vstupní prostory, sociální zařízení** atd. Knihovna má podle možností **bezbariérové vstupní i vnitřní prostory** pro osoby s omezenou schopností pohybu a orientace.
- Knihovna podle možností využívá i **venkovní prostory** knihovny.

Studijní a relaxační místa pro uživatele knihovny

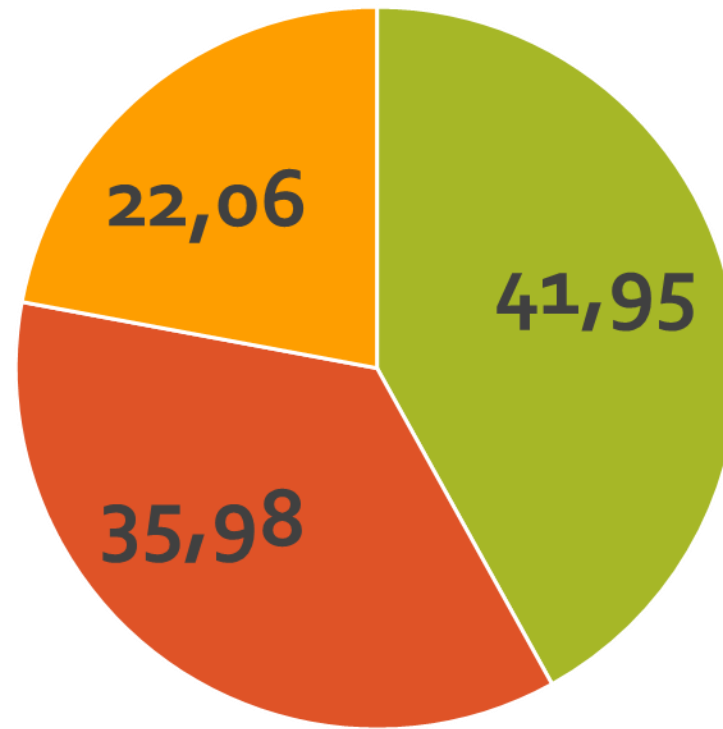
- Knihovna nabízí studijní místa pro dospělé, děti a mládež, kde mohou uživatelé pracovat s knihovními dokumenty a informačními zdroji, a to individuálně nebo ve skupině. Tam, kde to místní podmínky umožní, je vhodné vytvářet čítárny, individuální a týmové studovny a místa pro soustředěné studium.
- Kromě studijních míst knihovna nabízí **dostatečný počet míst k oddechu, relaxaci a setkávání** (oddechové zóny).

	Doporučená hodnota	Celostátní průměr
Počet obyvatel obce	Počet studijních míst	Počet studijních míst
1 - 500	4 - 5	5,0
501 – 1 000	6 - 8	6,5
1 001 – 3 000	9 - 10	10,4

Rok	Požadovaná dotace	Alokovaná dotace	Schválená dotace	Podané žádosti	Schválené žádosti
2016	5 503 000	5 000 000	5 047 000	157	142
2017	3 793 000	5 000 000	3 793 000	102	102
2018	3 360 000	4 000 000	3 360 000	84	84
2019	3 723 000	3 000 000	2 890 000	95	76
2020	3 619 000	3 000 000	0	92	0
2021	Nebyl vyhlášen				
2022	3 478 000	1 500 000	1 990 000	90	54
2023	3 211 000	1 500 000	1 900 000	83	52
2024	1 834 000	3 100 000	1 834 000	43	43
CELKEM	28 521 000	26 100 000	20 814 000	746	553

Počet schválených žádostí 2016-2024 podle velikosti obcí

■ Do 500 obyvatel ■ 501-1 000 obyvatel ■ 1 001-3 000 obyvatel

OKRES BLANSKO 2024 (8)

- **obec Lubě** 105 Nová obecní knihovna 50 000 Kč
- **obec Crhov** 166 Obnova vybavení knihovny a počítačového zázemí místní knihovny v Crhově 34 000 Kč
- **obec Velenov** 255 Moderní knihovna Velenov 50 000 Kč
- **obec Kuničky** 277 Vybavení knihovny Kuničky 32 000 Kč
- **obec Krasová** 477 Drobné stavební úpravy a mobiliář knihovny 50 000 Kč
- **obec Šebetov** 831 Vybavení pro knihovnu Šebetov 42 000 Kč
- **městys Knínice** 949 Vybavení knihovny městyse Knínice 30 000 Kč
- **město Kunštát** 2 851 Zázemí Městské knihovny Kunštát 40 000 Kč

OKRES BRNO-VENKOV 2024 (10)

- **obec Štěpánovice 499** Vybavení knihovny mobiliářem 50 000 Kč
- **obec Kaly 313** Memoria knihovna 27 000 Kč Dotace schválena
- **obec Horní Loučky 315** Vybavení obecní knihovny Horní Loučky 50 000 Kč
- **obec Javůrek 356** Vybavení knihovny novou technikou 40 000 Kč
- **obec Železné 581** Vybavení obecní knihovny 50 000 Kč
- **městys Doubravník 844** Vybavení obecní knihovny Doubravník 29 000 Kč
- **obec Přísnovice 869,** Obnova regálového vybavení Obecní knihovny Přísnovice 50 000 Kč
- **obec Prace 957** Revitalizace obecní knihovny 50 000 Kč
- **obec Maršov 525** Nový inventář knihovny a oprava fasády 50 000 Kč
- **obec Kanice 1 098** Renovace inventáře obecní knihovny Kanice 35 000 Kč

OKRES HODONÍN 2024 (8)

- **obec Kozojídky 538** Rozšíření prostor knihovny v Kozojídkách 49 000 Kč
- **obec Hrubá Vrbka 625** Dovybavení místní knihovny v Hrubé Vrbce 2024 31 000 Kč
- **obec Těmice 927** Kultivace prostředí obecní knihovny 34 000 Kč
- **obec Hroznová Lhota 1 152** Dovybavení knihovny v Hroznové Lhotě 50 000 Kč
- **obec Sudoměřice 1 256** Obnova vybavení knihovny Sudoměřice 50 000 Kč
- **obec Čejkovice 2 415** Knihovna pro všechny 50 000 Kč
- **obec Lužice 2 900** Lužice – obnova vybavení místní knihovny 50 000 Kč
- **obec Milotice 1 877** Hradčany - rozšíření VO ul. Sportovní, Horka 50 000 Kč

OKRES VYŠKOV 2024 (4)

- **obec Radslavice** 440 Zkvalitnění veřejných služeb v obecní knihovně 34 000 Kč
- **obec Ruprechtov** 635 Pořízení tiskárny pro obecní knihovnu 30 000 Kč
- **obec Nemojany** 834 Modernizace IT technologií v obecní knihovně Nemojany 50 000 Kč
- **obec Pustiměř** 1 931 Počítačové vybavení nové obecní knihovny v Pustiměři 50 000 Kč

OKRES ZNOJMO 2024 (10)

- obec Horní Dubňany 286 Vybavení knihovny 25 000 Kč
- obec Dobřínsko 401 Vybavení knihovny 50 000 Kč
- obec Rešice 331 PC dovybavení obecní knihovny Rešice 34 000
- obec Suchohrdly u Miroslavi 512 Vybavení nové obecní knihovny mobiliářem 50 000 Kč
- obec Mašovice 533 Vybavení obecní knihovny Mašovice 48 000 Kč
- městys Mikulovice 653 Vybavení knihovny v Mikulovicích 47 000 Kč
- obec Hrádek 934 Vybavení knihovny 50 000 Kč
- městys Šatov 1 183 Modernizace knihovny Šatov 50 000 Kč
- městys Višňové 1 080 Dovybavení Obecní knihovny Višňové 46 000 Kč na
- město Jevišovice 1 138 Pořízení stolů do knihovny Jevišovice 40 000 Kč

Obec Dobřínsko, okres Znojmo, 401 obyvatel, žádost 2024

„Mám z toho obrovskou radost, že se v dnešní době za 100.000,-Kč (50 na 50) podařila celková rekonstrukce. Když jsem na výjezdní poradě s MěK Znojmo do MK Branišovic, MěK Otnice a MěK Rožnova pod Radhoštěm, slyšela ty částky, které se vydávají na rekonstrukce, tak si myslím, že se díky paní architektce podařilo za málo peněz hodně muziky:)

A jako bonus se prodalo všech 800 vyřazených knih á 1,-Kč během dvou dnů za částku 1.200,-Kč, asi jsme kouzelníci:)“

„Začátkem roku jsme s panem starostou Dobřínska podávali projekt - žádost o 100 000,-Kč na vybavení knihovny a zároveň jsem přesvědčila pana starostu, abychom jen neměnili regály, ale změnili knihovnu jako celek, (o paní arch. jsem už věděla).

Mám z toho obrovskou radost, bude to sice spousta práce, ale to mi nevadí. Hurá... 😊“

Dětské oddělení knihovny

Dříve a nyní

Knihy jsou pokladnicemi moudrosti.

Knihy jsou pro lidi tím,
čím jsou pro ptáky křídla.

Modernizace IT technologií v obecní knihovně (příklad dobré praxe)

Cíl: Podpora přenášení vzdělávacích a osvětových aktivit prostřednictvím sociálních sítí zejména pro občany, kteří se nemohou akcí zúčastnit.

Neinvestiční výdaje	Počet kusů	Jednotková cena	Celkové výdaje
Skládací stůl s kovovou podnoží	5	5 565	27 825
Přenosný stolek výškově nastavitelný pod notebook	1	4 000	4 000
Brašna na notebook a bezdrátová myš	1	2 000	2 000
Webkamera Logitech HD Pro Webcam C920	1	2 100	2 100
Notebook Acet Nitro 16 (AN16-41-R6PW)	1	32 000	32 000
MS Office 2021 verze Professional + instalace, aktualizace	1	15 000	15 000
Paravan korkový 120 x 090	2	6 728	13 456

Tři pilíře úspěšného rozvoje knihovny

ZŘIZOVATEL

Není legislativní povinnost provozovat veřejnou knihovnu

REGIONÁLNÍ ODDĚLENÍ POVĚŘENÉ KNIHOVNY, OSOBNOST METODIKA

Podpůrné služby knihovnám (výměnné fondy, poradenství, pomoc s revizí, s podporou aktivit)

OSOBNOST KNIHOVNÍKA

„Knihovník zastává ve své funkci moderní kněžské poslání. Jest ostruhou výbojného, podnikavého a dobyvatelského mládí, leč i útěchou bezútěšného stáří, nalézá lék na rány životní. Toto teplo a požehnání musí vyzařovati ze samé povahy knihovnickovy – a tehdy možno hovořiti o živém knihovníku tvůrčím, jenž má oči k vidění, uši k slyšení a srdce člověka.“

Děkuji za pozornost.

Monika.Kratochvilova@mzk.cz